

શ્રીસોમનાથસંસ્કૃતયુનિવર્સિટી, વેરાવલમ્

સત્રાન્તપરીક્ષા, એપ્રિલ-૨૦૧૬

કક્ષા - શાસ્ત્રી-૩ (Sem_6)

પ્રશ્નપત્ર-૩

ગુણા: - ૭૦

વિષય: - અર્થશાસ્ત્રમ્

GE 3.6.6

સમય: - ૦૩:૦૦ ત: ૦૬:૦૦

દિનાંક: - ૨૦/૦૪/૨૦૧૬

સન્દર્ભગ્રન્થ: - ભારતીય અર્થતંત્રની કેટલીક સમસ્યાઓ

પ્રશ્ન-૧	ભારતમાં ગરીબીનો અર્થ સમજાવી નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ ગરીબીના અંદાજો જણાવી તેના લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. અથવા બેકારીનો અર્થ સમજાવી તેના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૧૫
પ્રશ્ન-૨	કોઈપણ બે પ્રશ્નોની વિસ્તૃત સમજૂતિ આપો. ૧. ભારતમાં ગરીબીના નિર્દેશકો જણાવો. ૨. ભારતમાં બેકારીનાં કારણો જણાવો. ૩. ભારતમાં કાળાનાણાંના ઉદ્ભવસ્થાનો જણાવો. ૪. ભારતમાં કાળાનાણાંની નાબૂદી માટે લેવાયેલાં પગલાંની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૨૦
પ્રશ્ન-૩	ચારમાંથી બે ટૂંકનોંધ લખો. ૧. ભારતમાં ગરીબીનાં કારણો. ૨. ભારતમાં આર્થિક આયોજન અને રોજગારી. ૩. કાળાનાણાંના કારણો જણાવો. ૪. શું બેકારીની સમસ્યાનો હલ, કાળાં નાણાના સમાધાનથી હલ લાવી શકાય?	૧૦
પ્રશ્ન-૪	વિસ્તૃત નોંધ લખો. (ગમે તે બે) ૧. કાળાનાણાંની અસરોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૨. ગરીબી નિવારણના સરકારી પ્રયાસો ચર્ચો. ૩. ભારતમાં બેકારી નિવારણ માટેના સરકારી પ્રયાસો જણાવો. ૪. ભારતમાં કાળું નાણું બહાર લાવવા માટે આપના મંતવ્યો લખો.	૧૫
પ્રશ્ન-૫	એક-બે વાક્યોમાં જવાબ આપો. ૧. ગરીબી રેખાનો અર્થ જણાવો. ૨. માનવ ગરીબીનો આંક કિ બાબતોનો નિર્દેશ કરે છે? ૩. મનરેગાનો ઉદ્દેશ કયો છે? ૪. ગ્રામીણ ગરીબી નિવારણ માટે કાર્યરત કોઈપણ ચાર કાર્યક્રમ જણાવો. ૫. પ્રચ્છન્ન બેકારીનો અર્થ જણાવો. ૬. શિક્ષિત બેકારીનાં કારણો જણાવો. ૭. ભારતમાં બેકારી નિવારણનાં સર્વ સામાન્ય પગલાં જણાવો. ૮. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગાર ગેરંટી યોજનાનો પરિચય આપો. ૯. કાળું નાણું એટલે શું? વર્તમાનમાં ભારતમાં તેનું પ્રમાણ કેટલું હશે? ૧૦. સમાંતર અર્થતંત્રનો અર્થ સમજાવો. ૧૧. કાળું નાણું દૂર કરવા માટે સમયાંતરે લેવાયેલા પગલાં જણાવો.	૧૦